

20.78x29.36	1	עמוד 16	גילוי דעת - מגזין	31/07/2026	98604195-2
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונות - 80790					

המחסן של סבא מספר :

המחסן

חגית עמינדב

של סבא

והמפעל שאותו חשוב למקס יפה לתעד הוא הנחת מסילת הרכבת. אגב, שרידים נוספים שלה נמצאים באוסף.

באוסף גם פריטים של יהודים ציוניים מחו"ל, כמו שטיח עם תמונתו של הרצל הנשען על מעקה המרפסת וצופה בבית המקדש, או חנוכיה שבתחתיתה מותקן קפיץ, שאם אתה מסובב אותו החנוכיה מתחילה לנגן את התקוה. (עם זיופים משכנעים, אבל לא נתקטנן).

אם נזכיר את תכולת הבית של הציונים באירופה, לא נוותר כמובן על קופות הקרן הקיימת. שמככבות כמובן במחסן של קלי. אבל הוא מחזיק עוד קופות שמספרות את הסיפור של עם ישראל בארץ ישראל, כמו קופת התרומה לשיבת פורת יוסף, עם תמונה של הישיבה שהאויב החריב בעיר העתיקה, וכיתוב שמבשר שהשיבה בונה כעת בניין חדש בירושלים תחת הבניין שהוחרב בעיר העתיקה.

המחסן של סבא מכיל הרבה מאד חפצים שהיו בשימוש אצל החלוצים וכיום הם כבר הפכו מיותרים. המחסן ישב שנים רבות במושב בית מאיר, ולאחרונה עבר למושב בית זית. מוזמנים לבקר ולשמוע את סיפוריו של קלי על פריטי האוסף.

במחסן של סבא תמצאו גם מוצרים ששימשו את החקלאים החלוצים. בין השאר תמצאו שם משקפיים לתרנגולים. פריט שהיה מבוקש בתקופה מסוימת של החקלאות העברית בארץ, בה נהגו לצייד את תושבי הלול במשקפיים.

המחסן של סבא מספר את סיפורה של מדינת ישראל באמצעות ממצאים שונים מתקופות שונות של הציונות

לשם מה התרנגול צריך משקפיים? ובכן, לא כדי לראות אלא להפך. לתרנגול יש נטיה לנקר תרנגולות שנפצעו. הוא נמשך לדם. המשקפיים הורכבו על התרנגול מתוך מגמה לכסות חלק משדה הראיה שלו, ולהסתיר מעיניו את יתר התרנגולות, כדי שהוא יראה רק את האוכל שמפזרים לו על קרקעית הלול, ולא יתפתה לנקר איזו תרנגולת.

הפריט הזה, מסתבר, היה מקובל בענף הלול בימי החלוצים. האם הוא הועיל? לא ידוע, תשאלו את התרנגולות.

עוד בשלהי ימי האימפריה הטורקית, כשהתנועה הציונית החלה לאסוף כספים באירופה, שלח עיתון יידישאי לארץ צלם צעיר. היידישען צייטונג שלח לארץ את הצלם מקס יפה, שצילם מאות תמונות שבהן לא רואים כלום. כלומר: רואים גבעות חשופות. מה שרואים באוסף התמונות הגדול הזה (שעותקו נמצאים כמובן בידי קלי) הוא שלא רואים כלום. רואים שם ארץ חשופה,

בשיר הידוע "באב אל ואד" הוזכר הכפר הערבי בית מחסיר. הכפר הזה היה כפר ערין מאד שישב על הדרך בין ירושלים לשפלה. כיון שתושביו היו עוינים מאד, הכפר הוחרב במלחמת השחרור. על חורבותיו נוסד המושב בית מאיר.

בין מייסדי המושב היו גם יצחק ואסתר קלי. בין חורבות הכפר הם מצאו אוצרות רבים. כולל לא מעט אמל"ח, אבל אמל"ח מעניין. רובה מתקופת נפוליון, באורך שני מטרים, שמצא את דרכו אל בית משפחה בבית מחסיר, וכמובן, סכינים, שבריות. ועוד ועוד.

כמובן, המציאות לא נגמרות כאן. השטח מספר סיפור בן אלפי שנים. כולל מטבעות מתקופת החשמונאים, מגורות שמן מכל התקופות, ומציאות רבות מאותו יום והלאה.

יצחק קלי היה אספן. הוא לא נתן לאוצרות כאלה לחמוק מתחת ידי. את דרכו ממשיך היום בנו, יעקב קלי, שמחזיק מוזיאון ששמו המחסן של סבא.

המחסן של סבא מספר את סיפורה של מדינת ישראל באמצעות ממצאים שונים מתקופות שונות של הציונות.

מה תמצאו שם? למשל, סכין של פלמ"חניק. כן. הפלמ"חניקים, עם כובע הגרב והמקל, ידעו להשתמש בסכינים. שנלקחו בדיכ כשלל מערבים בסביבה, ואפילו מכמה גרמנים שהגיעו לשטח, או מהבריטים.

